

welstandscommissie

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Noordoostpolder
Afd. Bouw- en Woningtoezicht
Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

Zwolle, 2 juli 2010

BETREFT : plaatsen van 42 windturbines (buitendijks) en 1 transformatorstation

ADRES : Noordermeerdijk Creil en Westerveerdijk Espel UW KENMERK : RB 20090539
OPDRACHTGEVER : Westerveerwind BV ADVIESKOSTEN : 0,00
INLICHTINGEN : de heer ir. H.F.A. Dekkers ONS KENMERK : RB-3812-2010 / CO

Geacht college,

Bovengenoemde aanvraag voor het plaatsen van 42 windturbines (buitendijks) en 1 transformatorstation is op 21 juni 2010 voor advies binnengekomen bij de welstandscommissie. De commissie heeft al eerder advies uitgebracht over dit plan op 8 maart 2010.

Het voorliggende plan betreft één van de vier bouwaanvragen die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan 'Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder'. Zes windmolens in dit windmolenpark bevinden zich in de buurgemeente Lemsterland. Deze aanvraag is in een eerder stadium behandeld. Bij de beoordeling van het voorliggende plan worden de overige afzonderlijke bouwaanvragen betrokken als onderdeel van het gehele windmolenpark. Het plan voor de realisatie van het gehele windmolenpark betreft het plaatsen van windmolens, zowel op het land (binnendijks) als in het water (buitendijks).

- 13 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Noordermeerdijk.
- 42 windturbines buitendijks en een transformatorstation langs de Westerveerdijk en de Noordermeerdijk.
- 17 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Westerveerdijk.
- 8 windturbines binnendijks en twee transformatorstations langs de Zuidermeerdijk.

De windmolens die binnendijks worden geplaatst zijn van een ander type dan de windmolens die buitendijks worden geplaatst. De windmolens binnendijks hebben een ashoogte van ongeveer 135 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 199 meter. De windmolens buitendijks hebben een ashoogte van ongeveer 90 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 149 meter. De hart-op-hart-afstanden tussen de windmolens buitendijks en binnendijks verschillen eveneens van elkaar. Het rijksinpassingsplan 'Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder' is het nieuwe ruimtelijke kader en maakt de plaatsing van deze windmolens mogelijk.

Het plan is tijdens de commissievergadering van donderdag 1 juli 2010 in de welstandscommissie besproken. De heren Arnoldy (projectleider gemeente Noordoostpolder) en Poppe (wethouder gemeente Noordoostpolder) zijn aanwezig. De heer Arnoldy heeft het project aan de commissie toegelicht.

Het hieronder beschreven welstandsadvies bestaat uit een beoordelingskader, kennisneming van aanvullende relevante beleidsstukken, bevindingen, een conclusie en aanbevelingen.

BEOORDELINGSKADER Voor het beoordelen van de voorliggende aanvraag is een specifiek welstandsbeleid geformuleerd voor het gehele gebied dat door de gemeenteraad van de

gemeente Noordoostpolder is vastgesteld. Het welstandsplan geeft nadere voorwaarden aan binnen de ruimtelijk geaccepteerde context van het bestemmingsplan/rijksinpassingsplan. De welstandscommissie heeft het voorliggende plan beoordeeld op basis van het welstandsbeleid 'windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder'. Hiervoor zijn de volgende criteria/voorwaarden van belang.

- *De lijnopstellingen vormen een visuele eenheid.*
- *De lijnopstellingen dienen in een rechte lijn te worden gebouwd, evenwijdig aan de dijk.*
- *Hiaten in de lijnopstellingen worden niet toegestaan.*
- *De windmolens dienen drie wieken te hebben.*
- *De draairichting van de wieken dient voor het gehele park gelijk te zijn.*
- *De verhouding tussen de ashoogte en de rotordiameter bevindt zich tussen 1:0,8 en 1:1,3.*
- *Windmolens dienen in de lijn.*
 - o *allen eenzelfde hoogte te hebben;*
 - o *allen van hetzelfde type te zijn;*
 - o *behoudens geringe afwijkingen, op gelijke onderlinge afstand van elkaar te worden gesitueerd.*
- *De windmolens dienen qua kleur te harmoniëren met de omgeving.*
- *Gebouwen en bouwwerken (anders dan windmolens) dienen visueel ondergeschikt te blijven, hetgeen betekent dat ze zowel qua vormgeving, kleur als detaillering sober en onopvallend worden uitgevoerd.*
- *Daar waar het welstandsbeleid 'windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder' niet in voorziet dient te worden teruggevallen op het Welstandsbeleidsplan Noordoostpolder.*

KENNINSNEMING VAN AANVULLENDE RELEVANTE BELEIDSSTUKKEN Met betrekking tot de voorliggende aanvraag heeft de commissie kennis genomen met de Nota Ruimte van de Ministeries VROM, LNV, VenW en EZ. In deze Nota ruimte is een paragraaf opgenomen met betrekking tot de elektriciteitsvoorziening (Hoofdstuk 4.8.32 Elektriciteitsvoorziening). Onder 'Voorgenomen beleidskeuzen en -doelen' is de volgende tekst opgenomen.

'Langs nieuwe strakke dijken kunnen windturbines worden geplaatst, mits deze niet leiden tot een omheining. Ter bescherming van de open horizon is plaatsing in open water ongewenst; de windmolens dienen zo dicht mogelijk langs de dijken geplaatst te worden, voor zover op basis van technische en ecologische criteria mogelijk. Afhankelijk van de situatie kunnen de windturbines in enkele lijnopstelling of in meerdere lijnen geplaatst worden. Voor het IJsselmeergebied is ter behoud van de open horizon plaatsing bij de Houtribdijk (de dijk Enkhuizen-Lelystad) ongewenst. Om dezelfde reden én vanwege de externe werking van het Waddenzeebeleid is plaatsing bij de Afsluitdijk ongewenst.'

BEVINDINGEN Het rijksinpassingsplan gaat uit van een plaatsing van windmolens langs de kustlijn van de gemeente Noordoostpolder. In de welstandscriteria is dit vertaald naar de term 'windmolenlijnopstelling'.

De drie buitendijkse lijnopstellingen in het IJsselmeer worden parallel (evenwijdig) langs de Wester- en Noordermeerdijk geplaatst. De windmolens langs de Noordermeerdijk vormen een visuele eenheid door de situering (hart-op-hart-afstand), de hoogte, type windmolen en de toe te passen kleuren en materialen. Deze windmolens sluiten aan op het geldende welstandsbeleid. De windmolens worden voorzien van een lichtgrijze kleur, die harmonieert met de directe omgeving. Verder is de draairichting van de rotorbladen van de windmolens gelijk aan de overig te plaatsen windmolens die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan.

Het voorliggende plan met betrekking tot de twee rijen windmolens parallel aan de Noordermeerdijk is niet strijdig en sluit daardoor aan op het geldende welstandsbeleid.

CONCLUSIE De commissie concludeert dat het ingediende plan niet in strijd is met redelijke eisen van welstand.

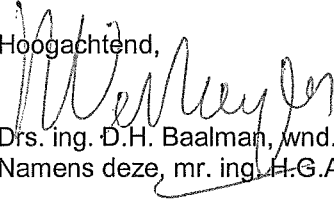
TOT SLOT De commissie merkt op dat de enorme omvang en impact van het windmolenpark het schaalniveau van de Noordoostpolder overstijgt. De drie invalshoeken techniek, ruimtelijke ordening en de ruimtelijke kwaliteit zijn hierbij belangrijk voor een goede ruimtelijke inpassing.

Ruimtelijke kwaliteit wordt gewaardeerd op basis van de gebruikswaarde, de toekomstwaarde en de belevingswaarde. Tijdens de commissievergadering van 1 juli 2010 is nadrukkelijk de ruimtelijke inpassing van de windmolens toegelicht. Hierbij is aangegeven dat het voorliggende plan een bijzonder project moet worden, waarbij het windmolenpark na realisatie als excursieoord fungeert voor duurzame energie. De commissie heeft waardering voor deze ambitie. Echter, deze ambitie komt nog onvoldoende in het voorliggende plan tot uiting. Toch is die inpassing van belang voor de Noordoostpolder en zelfs op de schaal van het IJsselmeer met de omliggende gebieden. De omgevingsvisie Flevoland kent bijvoorbeeld ambities over vrije zichtruitmen, waaraan toetsing nog van belang kan zijn. Een omheining van de polder, zoals beschreven in de Nota ruimte van de Ministeries, dreigt hier.

Aangegeven is dat de economische levensduur van de windmolens ongeveer 15 jaar bedraagt. De technische levensduur is langer en bedraagt ongeveer 20 jaar. Het is de commissie nog onvoldoende duidelijk hoe met beheer en nazorg van de windmolens wordt omgegaan. Met nazorg wordt hier bedoeld het verwijderen van de windmolens na de technische en economische levensduur. De commissie adviseert in dit stadium van planontwikkeling hiervoor een plan op te stellen en hiervoor budget te reserveren. Dit zou ook kunnen gelden voor enkele molens binnen de geldende levensduur, waardoor mogelijk hiaten in de lijnopstelling kunnen ontstaan. Dit kan leiden tot een wanordelijk beeld.

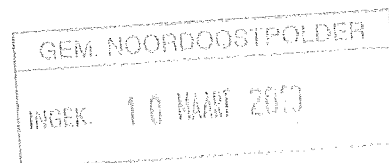
Met een windmolenpark van deze schaal in relatie tot de Noordoostpolder en het IJsselmeergebied spreken we over een unieke nieuwe opzet voor Nederland, met een geheel nieuw geïntroduceerde schaal voor het Nederlandse landschap. Een dergelijke mogelijkheid verdient een zorgvuldige afweging. Dit is immers een unieke kans.

Hoogachtend,

Drs. ing. D.H. Baalman, wnd. directeur
Namens deze, mr. ing. H.G.A.M. Verheyen, teamleider

welstandscommissie

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Noordoostpolder
Afd. Bouw- en Woningtoezicht
Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

Zwolle, 8 maart 2010

BETREFT : plaatsen van 49 windturbines (buitendijks) en een transformatorstation

ADRES : Noordermeerdijk Creil en Westermeerdijk Espel UW KENMERK : BR 2009-539
OPDRACHTGEVER : Westermeerwind BV ADVIESKOSTEN : 0,00
INLICHTINGEN : de heer ir. H.F.A. Dekkers ONS KENMERK : RB-525-2010 / PE

Geacht college,

Bovengenoemde aanvraag voor het plaatsen van 49 windturbines (buitendijks) en een transformatorstation is op 25 januari 2010 voor advies binnengekomen bij de welstandscommissie.

Het voorliggende plan betreft één van de vier bouwaanvragen die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan "Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder". Zes windmolens in dit windmolenpark bevinden zich in de buurgemeente Lemsterland. Deze aanvraag is in een eerder stadium behandeld. Bij de beoordeling van het voorliggende plan worden de overige afzonderlijke bouwaanvragen betrokken als onderdeel van het gehele windmolenpark. Het plan voor de realisatie van het gehele windmolenpark betreft het plaatsen van windmolens zowel op het land (binnendijks) als in het water (buitendijks).

- 19 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Noordermeerdijk (inclusief zes windturbines in de gemeente Lemsterland).
- 49 windturbines buitendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk en de Noordermeerdijk.
- 17 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk.
- 8 windturbines binnendijks en twee transformatorstations langs de Zuidermeerdijk.

De windmolens die binnendijks worden geplaatst zijn van een ander type dan de windmolens die buitendijks worden geplaatst. De windmolens binnendijks hebben een ashoogte van ongeveer 135 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 199 meter. De windmolens buitendijks hebben een ashoogte van ongeveer 90 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 149 meter. De hart-op-hart-afstanden tussen de windmolens buitendijks en binnendijks verschillen eveneens van elkaar. Het rijksinpassingsplan "Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder" is het nieuwe ruimtelijke kader en maakt de plaatsing van deze windmolens mogelijk. Hierbij moet opgemerkt worden dat het rijksinpassingsplan nog niet vigerend is.

Het plan is tijdens de commissievergadering van donderdag 11 februari 2010 in de welstandscommissie besproken. De heren Lauter (projectdirecteur windpark) en 't Klooster (betrokken vanuit MER en bouwvergunning) hebben het project aan de commissie toegelicht.

Het hieronder beschreven welstandsadvies bestaat uit een beoordelingskader, kennisneming van aanvullende relevante beleidsstukken, bevindingen, een conclusie en aanbevelingen.

BEOORDELINGSKADER Voor het beoordelen van de voorliggende aanvraag is een specifiek welstandsbeleid geformuleerd voor het gehele gebied dat door de gemeenteraad van de gemeente Noordoostpolder is vastgesteld. Het welstandsplan geeft nadere voorwaarden aan binnen de ruimtelijk geaccepteerde context van het bestemmingsplan/rijksinpassingsplan. De welstandscommissie heeft het voorliggende plan beoordeeld op basis van het welstandsbeleid "windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder". Hiervoor zijn de volgende criteria/voorwaarden van belang.

- *De lijnopstellingen vormen een visuele eenheid.*
- *De lijnopstellingen dienen in een rechte lijn te worden gebouwd, evenwijdig aan de dijk.*
- *Hiaten in de lijnopstellingen worden niet toegestaan.*
- *De windmolens dienen drie wieken te hebben.*
- *De draairichting van de wieken dient voor het gehele park gelijk te zijn.*
- *De verhouding tussen de ashoogte en de rotordiameter bevindt zich tussen 1:0,8 en 1:1,3.*
- *Windmolens dienen in de lijn.*
 - o *allen eenzelfde hoogte te hebben;*
 - o *allen van hetzelfde type te zijn;*
 - o *behoudens geringe afwijkingen, op gelijke onderlinge afstand van elkaar te worden gesitueerd.*
- *De windmolens dienen qua kleur te harmoniëren met de omgeving.*
- *Gebouwen en bouwwerken (anders dan windmolens) dienen visueel ondergeschikt te blijven, hetgeen betekent dat ze zowel qua vormgeving, kleur als detaillering sober en onopvallend worden uitgevoerd.*
- *Daar waar het welstandsbeleid "windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder" niet in voorziet dient te worden teruggevallen op het Welstandsbeleidsplan Noordoostpolder.*

KENNISNEMING VAN AANVULLENDE RELEVANTE BELEIDSSTUKKEN Met betrekking tot de voorliggende aanvraag heeft de commissie kennis genomen met de Nota Ruimte van de Ministeries VROM, LNV, VenW en EZ. In deze Nota ruimte is een paragraaf opgenomen met betrekking tot de elektriciteitsvoorziening (Hoofdstuk 4.8.32 Elektriciteitsvoorziening). Onder "Voorgenomen beleidskeuzen en -doelen" is de volgende tekst opgenomen.

'Langs nieuwe strakke dijken kunnen windturbines worden geplaatst, mits deze niet leiden tot een omheining. Ter bescherming van de open horizon is plaatsing in open water ongewenst; de windmolens dienen zo dicht mogelijk langs de dijken geplaatst te worden, voor zover op basis van technische en ecologische criteria mogelijk. Afhankelijk van de situatie kunnen de windturbines in enkele lijnopstelling of in meerdere lijnen geplaatst worden. Voor het IJsselmeergebied is ter behoud van de open horizon plaatsing bij de Houtribdijk (de dijk Enkhuizen-Lelystad) ongewenst. Om dezelfde reden én vanwege de externe werking van het Waddenzeebeleid is plaatsing bij de Afsluitdijk ongewenst.'

BEVINDINGEN Het rijksinpassingsplan gaat uit van een plaatsing van windmolens langs de kustlijn van de gemeente Noordoostpolder. In de welstandscriteria is dit vertaald naar de term "windmolenlijnopstelling". Dit begrip wordt in het welstandsbeleid niet nader gedefinieerd. Van een dergelijke lijnopstelling is sprake wanneer een lijn windmolens als zelfstandige eenheid/vorm (hoogte, type, ritme en kleur) herkenbaar is.

De drie buitendijkse lijnopstellingen in het IJsselmeer worden parallel (evenwijdig) langs de Wester- en Noordermeerdijk geplaatst. De windmolens langs de Noordermeerdijk vormen een visuele eenheid door de situering (hart-op-hart-afstand), de hoogte, type windmolen en de toe te passen kleuren en materialen. Deze windmolens sluiten aan op het geldende welstandsbeleid. Echter, doordat beide lijnopstellingen langs de Westermeerdijk op een identieke wijze worden geplaatst en worden uitgevoerd is er onvoldoende sprake van een zelfstandige lijnvoering. Daarbij is door de gelijke hoogte van de windmolens, de zelfde hart-op-hart-afstand waarin ze geplaatst worden, de vormgeving en de toe te passen kleuren en materialen sprake van een visuele eenheid / een blokvorming. Door deze blokopstelling zal er voor de aanschouwer een warrig beeld van de molens ontstaan, dat niet overeen komt met de heldere opzet van een lijnopstelling.

De windmolens worden voorzien van een lichtgrijze kleur, die harmonieert met de directe omgeving. Verder is de draairichting van de rotorbladen van de windmolens gelijk aan de overig te plaatsen windmolens die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan.

Het voorliggende plan met betrekking tot de twee rijen windmolens parallel aan de Noordermeerdijk is strijdig met het uitgangspunt van de lijnvoering en sluit daardoor niet aan op het geldende welstandsbeleid.

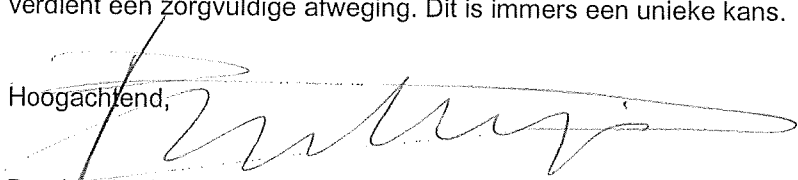
CONCLUSIE De commissie concludeert dat het ingediende plan in strijd is met redelijke eisen van welstand.

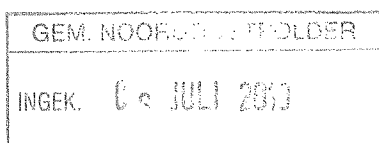
TOT SLOT De commissie merkt op dat de enorme omvang en impact van het windmolenpark het schaalniveau van de Noordoostpolder overstijgt. De drie invalshoeken techniek, ruimtelijke ordening en de ruimtelijke kwaliteit zijn hierbij belangrijk voor een goede ruimtelijke inpassing. Ruimtelijke kwaliteit wordt gewaardeerd op basis van de gebruikswaarde, de toekomstwaarde en de belevingswaarde. Tijdens de commissievergadering is nadrukkelijk de gebruikswaarde van de windmolens toegelicht. Hierbij is aangegeven dat het voorliggende plan een bijzonder project moet worden, waarbij het windmolenpark na realisatie als excursieoord fungeert voor duurzame energie. De commissie heeft waardering voor deze ambitie. Echter, deze ambitie komt nog onvoldoende in het voorliggende plan tot uiting. Daarbij is het voor de commissie nog onvoldoende duidelijk wat de landschappelijke motivatie is voor de situering van de windmolens op deze wijze. Dit is van wezenlijk belang voor de belevingswaarde van het landschap. Tijdens de commissievergadering werd duidelijk dat het aspect landschappelijke inpassing geen wezenlijk onderdeel is geweest voor de situering van de windmolens. Toch is die inpassing van belang voor de Noordoostpolder en zelfs op de schaal van het IJsselmeer met de omringende gebieden. De omgevingsvisie Flevoland kent bijvoorbeeld ambities over vrije zichtriuimten, waaraan toetsing nog van belang kan zijn. Wellicht is hier een rol weggelegd voor de rijksadviseur landschap van het College van Rijksadviseurs. Ook kan dan inzichtelijk worden gemaakt wat de visuele invloed van de molens is op het aangezicht van Urk, Friesland en het IJsselmeer. Een omheining van de polder, zoals beschreven in de Nota ruimte van de Ministeries, dreigt hier. Wanneer de windmolens op een doordachte wijze in het landschap worden geplaatst, kan een fascinerend beeld ontstaan met het karakter van een landmark/kunstwerk voor de gemeente Noordoostpolder en zelfs op groter schaalniveau. Hierdoor krijgt de 'voorkantsituatie' vanaf het IJsselmeer meer betekenis.

Aangegeven is dat de economische levensduur van de windmolens ongeveer 15 jaar bedraagt. De technische levensduur is langer en bedraagt ongeveer 20 jaar. Het is de commissie nog onvoldoende duidelijk hoe met beheer en nazorg van de windmolens wordt omgegaan. Met nazorg wordt hier bedoeld het verwijderen van de windmolens na de technische en economische levensduur. De commissie adviseert in dit stadium van planontwikkeling hiervoor een plan op te stellen en hiervoor budget te reserveren. Dit zou ook kunnen gelden voor enkele molens binnen de geldende levensduur, waardoor mogelijk hiaten in de lijnopstelling kunnen ontstaan. Dit kan leiden tot een wanordelijk beeld.

Met een windmolenpark van deze schaal in relatie tot de Noordoostpolder en het IJsselmeergebied spreken we over een unieke nieuwe opzet voor Nederland, met een geheel nieuw geïntroduceerde schaal voor het Nederlandse landschap. Een dergelijke mogelijkheid verdient een zorgvuldige afweging. Dit is immers een unieke kans.

Hoogachtend,

Drs. ing. D.H. Baalman, wnd. directeur
Namens deze, mr. ing. H.G.A.M. Verheyen, teamleider

welstandscommissie

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Noordoostpolder
Afd. Bouw- en Woningtoezicht
Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

Zwolle, 2 juli 2010

BETREFT : plaatsen van 13 windturbines en 2 transformatorstations

ADRES : Noordermeerdijk (binnendijks)
OPDRACHTGEVER : Windpark Creil BV
INLICHTINGEN : de heer ir. H.F.A. Dekkers

UW KENMERK : RB 20090536
ADVIESKOSTEN : 0,00
ONS KENMERK : RB-3814-2010 / CO

Geacht college,

Bovengenoemde aanvraag voor het plaatsen van 13 windturbines en 2 transformatorstations is op 21 juni 2010 voor advies binnengekomen bij de welstandscommissie. De commissie heeft al eerder advies uitgebracht over dit plan op 8 maart 2010.

Het voorliggende plan betreft één van de vier bouwaanvragen die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan 'Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder'. Zes windmolens in dit windmolenpark bevinden zich in de buurgemeente Lemsterland. Deze aanvraag is in een eerder stadium behandeld. Bij de beoordeling van het voorliggende plan worden de overige afzonderlijke bouwaanvragen betrokken als onderdeel van het gehele windmolenpark. Het plan voor de realisatie van het gehele windmolenpark betreft het plaatsen van windmolens zowel op het land (binnendijks) als in het water (buitendijks).

- 13 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Noordermeerdijk.
- 42 windturbines buitendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk en de Noordermeerdijk.
- 17 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk.
- 8 windturbines binnendijks en twee transformatorstations langs de Zuidermeerdijk.

De windmolens die binnendijks worden geplaatst zijn van een ander type dan de windmolens die buitendijks worden geplaatst. De windmolens binnendijks hebben een ashoogte van ongeveer 135 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 199 meter. De windmolens buitendijks hebben een ashoogte van ongeveer 90 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 149 meter. De hart-op-hart-afstanden tussen de windmolens buitendijks en binnendijks verschillen eveneens van elkaar. Het rijksinpassingsplan 'Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder' is het nieuwe ruimtelijke kader en maakt de plaatsing van deze windmolens mogelijk. Hierbij moet opgemerkt worden dat het rijksinpassingsplan nog niet vigerend is.

Het plan is tijdens de commissievergadering van donderdag 1 juli 2010 in de welstandscommissie besproken. De heren Arnoldy (projectleider gemeente Noordoostpolder) en Poppe (wethouder gemeente Noordoostpolder) zijn aanwezig. De heer Arnoldy heeft het project aan de commissie toegelicht.

Het hieronder beschreven welstandsadvies bestaat uit een beoordelingskader, bevindingen, kennisneming van aanvullende relevante beleidsstukken, een conclusie en aanbevelingen.

BEOORDELINGSKADER Voor het beoordelen van de voorliggende aanvraag is een specifiek welstandsbeleid geformuleerd voor het gehele gebied dat door de gemeenteraad van de gemeente Noordoostpolder is vastgesteld. Het welstandsplan geeft nadere voorwaarden aan binnen de ruimtelijk geaccepteerde context van het bestemmingsplan/rijksinpassingsplan. De welstandscommissie heeft het voorliggende plan beoordeeld op basis van het welstandsbeleid 'windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder'. Hiervoor zijn de volgende criteria/voorwaarden van belang.

- *De lijnopstellingen vormen een visuele eenheid.*
- *De lijnopstellingen dienen in een rechte lijn te worden gebouwd, evenwijdig aan de dijk.*
- *Hiaten in de lijnopstellingen worden niet toegestaan.*
- *De windmolens dienen drie wieken te hebben.*
- *De draairichting van de wieken dient voor het gehele park gelijk te zijn.*
- *De verhouding tussen de ashoogte en de rotordiameter bevindt zich tussen 1:0,8 en 1:1,3.*
- *Windmolens dienen in de lijn*
 - o *allen eenzelfde hoogte te hebben;*
 - o *allen van hetzelfde type te zijn;*
 - o *behoudens geringe afwijkingen, op gelijke onderlinge afstand van elkaar te worden gesitueerd.*
- *De windmolens dienen qua kleur te harmoniëren met de omgeving.*
- *Gebouwen en bouwwerken (anders dan windmolens) dienen visueel ondergeschikt te blijven, hetgeen betekent dat ze zowel qua vormgeving, kleur als detaillering sober en onopvallend worden uitgevoerd.*
- *Daar waar het welstandsbeleid 'windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder' niet in voorziet dient te worden teruggevallen op het Welstandsbeleidsplan Noordoostpolder.*

KENNISNEMING VAN AANVULLENDE RELEVANTE BELEIDSSTUKKEN Met betrekking tot de voorliggende aanvraag heeft de commissie kennis genomen van de Nota Ruimte van de Ministeries VROM, LNV, VenW en EZ. In deze Nota Ruimte is een paragraaf opgenomen met betrekking tot de elektriciteitsvoorziening (Hoofdstuk 4.8.32 Elektriciteitsvoorziening). Onder 'Voorgenomen beleidskeuzen en -doelen' is de volgende tekst opgenomen.

'Langs nieuwe strakke dijken kunnen windturbines worden geplaatst, mits deze niet leiden tot een omheining. Ter bescherming van de open horizon is plaatsing in open water ongewenst; de windmolens dienen zo dicht mogelijk langs de dijken geplaatst te worden, voor zover op basis van technische en ecologische criteria mogelijk. Afhankelijk van de situatie kunnen de windturbines in enkele lijnopstelling of in meerdere lijnen geplaatst worden. Voor het IJsselmeergebied is ter behoud van de open horizon plaatsing bij de Houtribdijk (de dijk Enkhuizen-Lelystad) ongewenst. Om dezelfde reden én vanwege de externe werking van het Waddenzeebeleid is plaatsing bij de Afsluitdijk ongewenst.'

BEVINDINGEN Het rijksinpassingsplan gaat uit van een plaatsing van windmolens langs de kustlijn van de gemeente Noordoostpolder. In de welstandscriteria is dit vertaald naar de term 'windmolenlijnopstelling'. Dit begrip wordt in het welstandsbeleid niet nader gedefinieerd. Van een dergelijke lijnopstelling is sprake wanneer een lijn windmolens als zelfstandige eenheid/vorm (hoogte, type, ritme en kleur) herkenbaar is.

De plaatsing van de windmolens binnendijks, evenwijdig langs de Noordermeerdijk, vormt een visuele eenheid door de situering (hart-op-hart-afstand), de hoogte, type windmolen en de toe te passen kleuren en materialen.

De windmolens worden voorzien van een lichtgrijze kleur, die harmonieert met de directe omgeving. Verder is de draairichting van de rotorbladen van de windmolens gelijk aan de overig te plaatsen windmolens die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan.

Het transformatorstation is qua vormgeving, afmeting en kleurstelling sober en onopvallend vormgegeven. Hierdoor harmonieert het transformatorstation met de omgeving.

Het voorliggende plan met betrekking tot de windmolens parallel aan de Noordermeerdijk, sluit aan op het geldende welstandsbeleid.

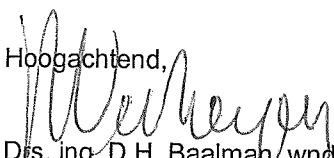
CONCLUSIE De commissie concludeert dat het ingediende plan niet in strijd is met redelijke eisen van welstand.

TOT SLOT De commissie merkt op dat de enorme omvang en impact van het windmolenpark het schaalniveau van de Noordoostpolder overstijgt. De drie invalshoeken techniek, ruimtelijke ordening en de ruimtelijke kwaliteit zijn hierbij belangrijk voor een goede ruimtelijke inpassing. Ruimtelijke kwaliteit wordt gewaardeerd op basis van de gebruikswaarde, de toekomstwaarde en de belevingswaarde. Tijdens de commissievergadering van 1 juli 2010 is nadrukkelijk de ruimtelijke inpassing van de windmolens toegelicht. Hierbij is aangegeven dat het voorliggende plan een bijzonder project moet worden, waarbij het windmolenpark na realisatie als excursieoord fungeert voor duurzame energie. De commissie heeft waardering voor deze ambitie. Echter, deze ambitie komt nog onvoldoende in het voorliggende plan tot uiting. Toch is die inpassing van belang voor de Noordoostpolder en zelfs op de schaal van het IJsselmeer met de omliggende gebieden. De omgevingsvisie Flevoland kent bijvoorbeeld ambities over vrije zichtruimten, waaraan toetsing nog van belang kan zijn. Een omheining van de polder, zoals beschreven in de Nota ruimte van de Ministeries, dreigt hier.

Aangegeven is dat de economische levensduur van de windmolens ongeveer 15 jaar bedraagt. De technische levensduur is langer en bedraagt ongeveer 20 jaar. Het is de commissie nog onvoldoende duidelijk hoe met beheer en nazorg van de windmolens wordt omgegaan. Met nazorg wordt hier bedoeld het verwijderen van de windmolens na de technische en economische levensduur. De commissie adviseert in dit stadium van planontwikkeling hiervoor een plan op te stellen en hiervoor budget te reserveren. Dit zou ook kunnen gelden voor enkele molens binnen de geldende levensduur, waardoor mogelijk hiaten in de lijnopstelling kunnen ontstaan. Dit kan leiden tot een wanordelijk beeld.

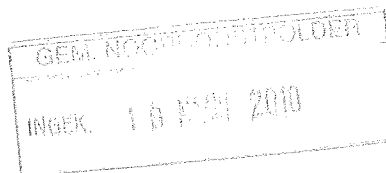
Met een windmolenpark van deze schaal in relatie tot de Noordoostpolder en het IJsselmeergebied spreken we over een unieke nieuwe opzet voor Nederland, met een geheel nieuw geïntroduceerde schaal voor het Nederlandse landschap. Een dergelijke mogelijkheid verdient een zorgvuldige afweging. Dit is immers een unieke kans.

Hoogachtend,

Drs. ing. D.H. Baalman, wnd. directeur
Namens deze, mr. ing. H.G.A.M. Verheyen, teamleider

welstandscommissie

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Noordoostpolder
Afd. Bouw- en Woningtoezicht
Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

Zwolle, 8 maart 2010

BETREFT : plaatsen van 13 windturbines met transformatorstation

ADRES : Noordermeerdijk (binnendijks) UW KENMERK : BR 2009-536
OPDRACHTGEVER : Windpark Creil BV ADVIESKOSTEN : 0,00
INLICHTINGEN : de heer ir. H.F.A. Dekkers ONS KENMERK : RB-526-2010 / PE

Geacht college,

Bovengenoemde aanvraag voor het plaatsen van 13 windturbines met transformatorstation is op 25 januari 2010 voor advies binnengekomen bij de welstandscommissie.

Het voorliggende plan betreft één van de vier bouwaanvragen die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan "Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder". Zes windmolens in dit windmolenpark bevinden zich in de buurgemeente Lemsterland. Deze aanvraag is in een eerder stadium behandeld. Bij de beoordeling van het voorliggende plan worden de overige afzonderlijke bouwaanvragen betrokken als onderdeel van het gehele windmolenpark. Het plan voor de realisatie van het gehele windmolenpark betreft het plaatsen van windmolens zowel op het land (binnendijks) als in het water (buitendijks).

- 19 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Noordermeerdijk (inclusief zes windturbines in de gemeente Lemsterland).
- 49 windturbines buitendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk en de Noordermeerdijk.
- 17 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk.
- 8 windturbines binnendijks en twee transformatorstations langs de Zuidermeerdijk.

De windmolens die binnendijks worden geplaatst zijn van een ander type dan de windmolens die buitendijks worden geplaatst. De windmolens binnendijks hebben een ashoogte van ongeveer 135 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 199 meter. De windmolens buitendijks hebben een ashoogte van ongeveer 90 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 149 meter. De hart-op-hart-afstanden tussen de windmolens buitendijks en binnendijks verschillen eveneens van elkaar. Het rijksinpassingsplan "Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder" is het nieuwe ruimtelijke kader en maakt de plaatsing van deze windmolens mogelijk. Hierbij moet opgemerkt worden dat het rijksinpassingsplan nog niet vigerend is.

Het plan is tijdens de commissievergadering van donderdag 11 februari 2010 in de welstandscommissie besproken. De heren Lauter (projectdirecteur windpark) en 't Klooster (betrokken vanuit MER en bouwvergunning) hebben het project aan de commissie toegelicht.

Het hieronder beschreven welstandsadvies bestaat uit een beoordelingskader, bevindingen, kennisneming van aanvullende relevante beleidsstukken, een conclusie en aanbevelingen.

BEOORDELINGSKADER Voor het beoordelen van de voorliggende aanvraag is een specifiek welstandsbeleid geformuleerd voor het gehele gebied dat door de gemeenteraad van de gemeente Noordoostpolder is vastgesteld. Het welstandsplan geeft nadere voorwaarden aan binnen de ruimtelijk geaccepteerde context van het bestemmingsplan/rijksinpassingsplan. De welstandscommissie heeft het voorliggende plan beoordeeld op basis van het welstandsbeleid "*windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder*". Hiervoor zijn de volgende criteria/voorwaarden van belang.

- *De lijnopstellingen vormen een visuele eenheid.*
- *De lijnopstellingen dienen in een rechte lijn te worden gebouwd, evenwijdig aan de dijk.*
- *Hiaten in de lijnopstellingen worden niet toegestaan.*
- *De windmolens dienen drie wieken te hebben.*
- *De draairichting van de wieken dient voor het gehele park gelijk te zijn.*
- *De verhouding tussen de ashoogte en de rotordiameter bevindt zich tussen 1:0,8 en 1:1,3.*
- *Windmolens dienen in de lijn*
 - o *allen eenzelfde hoogte te hebben;*
 - o *allen van hetzelfde type te zijn;*
 - o *behoudens geringe afwijkingen, op gelijke onderlinge afstand van elkaar te worden gesitueerd.*
- *De windmolens dienen qua kleur te harmoniëren met de omgeving.*
- *Gebouwen en bouwwerken (anders dan windmolens) dienen visueel ondergeschikt te blijven, hetgeen betekent dat ze zowel qua vormgeving, kleur als detaillering sober en onopvallend worden uitgevoerd.*
- *Daar waar het welstandsbeleid "*windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder*" niet in voorziet dient te worden teruggevallen op het Welstandsbeleidsplan Noordoostpolder.*

KENNISNEMING VAN AANVULLENDE RELEVANTE BELEIDSSTUKKEN Met betrekking tot de voorliggende aanvraag heeft de commissie kennis genomen van de Nota Ruimte van de Ministeries VROM, LNV, VenW en EZ. In deze Nota Ruimte is een paragraaf opgenomen met betrekking tot de elektriciteitsvoorziening (Hoofdstuk 4.8.32 Elektriciteitsvoorziening). Onder "Voorgenomen beleidskeuzen en -doelen" is de volgende tekst opgenomen:

'Langs nieuwe strakke dijken kunnen windturbines worden geplaatst, mits deze niet leiden tot een omheining. Ter bescherming van de open horizon is plaatsing in open water ongewenst; de windmolens dienen zo dicht mogelijk langs de dijken geplaatst te worden, voor zover op basis van technische en ecologische criteria mogelijk. Afhankelijk van de situatie kunnen de windturbines in enkele lijnopstelling of in meerdere lijnen geplaatst worden. Voor het IJsselmeergebied is ter behoud van de open horizon plaatsing bij de Houtribdijk (de dijk Enkhuizen-Lelystad) ongewenst. Om dezelfde reden én vanwege de externe werking van het Waddenzeebeleid is plaatsing bij de Afsluitdijk ongewenst.'

BEVINDINGEN Het rijksinpassingsplan gaat uit van een plaatsing van windmolens langs de kustlijn van de gemeente Noordoostpolder. In de welstandscriteria is dit vertaald naar de term "windmolenlijnopstelling". Dit begrip wordt in het welstandsbeleid niet nader gedefinieerd. Van een dergelijke lijnopstelling is sprake wanneer een lijn windmolens als zelfstandige eenheid/vorm (hoogte, type, ritme en kleur) herkenbaar is.

De plaatsing van de windmolens binnendijks, evenwijdig langs de Noordermeerdijk, vormt een visuele eenheid door de situering (hart-op-hart-afstand), de hoogte, type windmolen en de toe te passen kleuren en materialen.

De windmolens worden voorzien van een lichtgrijze kleur, die harmonieert met de directe omgeving. Verder is de draairichting van de rotorbladen van de windmolens gelijk aan de overig te plaatsen windmolens die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan.

Het transformatorstation is qua vormgeving, afmeting en kleurstelling sober en onopvallend vormgegeven. Hierdoor harmonieert het transformatorstation met de omgeving.

Het voorliggende plan met betrekking tot de windmolens parallel aan de Noordermeerdijk, sluit aan op het geldende welstandsbeleid.

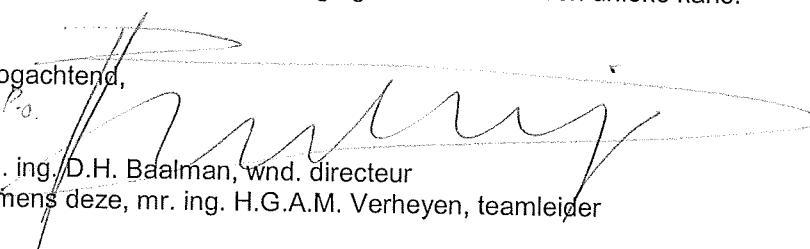
CONCLUSIE De commissie concludeert dat het ingediende plan niet in strijd is met redelijke eisen van welstand.

TOT SLOT De commissie merkt op dat de enorme omvang en impact van het windmolenpark het schaalniveau van de Noordoostpolder overstijgt. De drie invalshoeken techniek, ruimtelijke ordening en de ruimtelijke kwaliteit zijn hierbij belangrijk voor een goede ruimtelijke inpassing. Ruimtelijke kwaliteit wordt gewaardeerd op basis van de gebruikswaarde, de toekomstwaarde en de belevingswaarde. Tijdens de commissievergadering is nadrukkelijk de gebruikswaarde van de windmolens toegelicht. Hierbij is aangegeven dat het voorliggende plan een bijzonder project moet worden, waarbij het windmolenpark na realisatie als excursieoord fungeert voor duurzame energie. De commissie heeft waardering voor deze ambitie. Echter, deze ambitie komt nog onvoldoende in het voorliggende plan tot uiting. Daarbij is het voor de commissie nog onvoldoende duidelijk wat de landschappelijke motivatie is voor de situering van de windmolens op deze wijze. Dit is van wezenlijk belang voor de belevingswaarde van het landschap. Tijdens de commissievergadering werd duidelijk dat het aspect landschappelijke inpassing geen wezenlijk onderdeel is geweest voor de situering van de windmolens. Toch is die inpassing van belang voor de Noordoostpolder en zelfs op de schaal van het IJsselmeer met de omringende gebieden. De omgevingsvisie Flevoland kent bijvoorbeeld ambities over vrije zichtruimten, waaraan toetsing nog van belang kan zijn. Wellicht is hier een rol weggelegd voor de rijksadviseur landschap van het College van Rijksadviseurs. Ook kan dan inzichtelijk worden gemaakt wat de visuele invloed van de molens is op het aangezicht van Urk, Friesland en het IJsselmeer. Een omheining van de polder, zoals beschreven in de Nota ruimte van de Ministeries, dreigt hier. Wanneer de windmolens op een doordachte wijze in het landschap worden geplaatst, kan een fascinerend beeld ontstaan met het karakter van een landmark/kunstwerk voor de gemeente Noordoostpolder en zelfs op groter schaalniveau. Hierdoor krijgt de 'voorkantsituatie' vanaf het IJsselmeer meer betekenis.

Aangegeven is dat de economische levensduur van de windmolens ongeveer 15 jaar bedraagt. De technische levensduur is langer en bedraagt ongeveer 20 jaar. Het is de commissie nog onvoldoende duidelijk hoe met beheer en nazorg van de windmolens wordt omgegaan. Met nazorg wordt hier bedoeld het verwijderen van de windmolens na de technische en economische levensduur. De commissie adviseert in dit stadium van planontwikkeling hiervoor een plan op te stellen en hiervoor budget te reserveren. Dit zou ook kunnen gelden voor enkele molens binnen de geldende levensduur, waardoor mogelijk hiaten in de lijnopstelling kunnen ontstaan. Dit kan leiden tot een wanordelijk beeld.

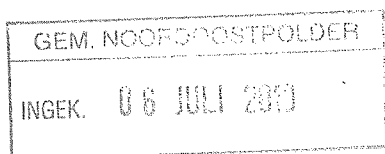
Met een windmolenpark van deze schaal in relatie tot de Noordoostpolder en het IJsselmeergebied spreken we over een unieke nieuwe opzet voor Nederland, met een geheel nieuw geïntroduceerde schaal voor het Nederlandse landschap. Een dergelijke mogelijkheid verdient een zorgvuldige afweging. Dit is immers een unieke kans.

Hoogachtend,

Drs. ing. D.H. Baalman, wnd. directeur
Namens deze, mr. ing. H.G.A.M. Verheyen, teamleider

HET OVERSTICHT

Aan de Stadsmuur 79-83
Postbus 531, 8000 AM Zwolle

welstandscommissie

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Noordoostpolder
Afd. Bouw- en Woningtoezicht
Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

Zwolle, 2 juli 2010

BETREFT : plaatsen van 17 windturbines met transformatorstation

ADRES : Westerveerdijk (binnendijks) UW KENMERK : RB 20090537
OPDRACHTGEVER : Windmolenproject Westerveerdijk Binnendijks ADVIESKOSTEN : 0,00
INLICHTINGEN : de heer ir. H.F.A. Dekkers ONS KENMERK : RB-3815-2010 / CO

Geacht college,

Bovengenoemde aanvraag voor het plaatsen van 17 windturbines met transformatorstation is op 21 juni 2010 voor advies binnengekomen bij de welstandscommissie. De commissie heeft al eerder advies uitgebracht over dit plan op 8 maart 2010.

Het voorliggende plan betreft één van de vier bouwaanvragen die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan 'Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder'. Zes windmolens in dit windmolenpark bevinden zich in de buurgemeente Lemsterland. Deze aanvraag is in een eerder stadium behandeld. Bij de beoordeling van het voorliggende plan worden de overige afzonderlijke bouwaanvragen betrokken als onderdeel van het gehele windmolenpark. Het plan voor de realisatie van het gehele windmolenpark betreft het plaatsen van windmolens zowel op het land (binnendijks) als in het water (buitendijks).

- 13 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Noordermeerdijk.
- 42 windturbines buitendijks en een transformatorstation langs de Westerveerdijk en de Noordermeerdijk.
- 17 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Westerveerdijk.
- 8 windturbines binnendijks en twee transformatorstations langs de Zuidermeerdijk.

De windmolens die binnendijks worden geplaatst zijn van een ander type dan de windmolens die buitendijks worden geplaatst. De windmolens binnendijks hebben een ashoogte van ongeveer 135 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 199 meter. De windmolens buitendijks hebben een ashoogte van ongeveer 90 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 149 meter. De hart-op-hart-afstanden tussen de windmolens buitendijks en binnendijks verschillen eveneens van elkaar. Het rijksinpassingsplan 'Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder' is het nieuwe ruimtelijke kader en maakt de plaatsing van deze windmolens mogelijk. Hierbij moet opgemerkt worden dat het rijksinpassingsplan nog niet vigerend is.

Het plan is tijdens de commissievergadering van donderdag 1 juli 2010 in de welstandscommissie besproken. De heren Arnoldy (projectleider gemeente Noordoostpolder) en Poppe (wethouder gemeente Noordoostpolder) zijn aanwezig. De heer Arnoldy heeft het project aan de commissie toegelicht.

Het hieronder beschreven welstandsadvies bestaat uit een beoordelingskader, bevindingen, kennisneming van aanvullende relevante beleidsstukken, een conclusie en aanbevelingen.

BEOORDELINGSKADER Voor het beoordelen van de voorliggende aanvraag is een specifiek welstandsbeleid geformuleerd voor het gehele gebied dat door de gemeenteraad van de gemeente Noordoostpolder is vastgesteld. Het welstandsplan geeft nadere voorwaarden aan binnen de ruimtelijk geaccepteerde context van het bestemmingsplan/rijksinpassingsplan. De welstandscommissie heeft het voorliggende plan beoordeeld op basis van het welstandsbeleid 'windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder'. Hiervoor zijn de volgende criteria/voorwaarden van belang.

- *De lijnopstellingen vormen een visuele eenheid.*
- *De lijnopstellingen dienen in een rechte lijn te worden gebouwd, evenwijdig aan de dijk.*
- *Hiaten in de lijnopstellingen worden niet toegestaan.*
- *De windmolens dienen drie wieken te hebben.*
- *De draairichting van de wieken dient voor het gehele park gelijk te zijn.*
- *De verhouding tussen de ashoogte en de rotordiameter bevindt zich tussen 1:0,8 en 1:1,3.*
- *Windmolens dienen in de lijn*
 - o *allen eenzelfde hoogte te hebben;*
 - o *allen van hetzelfde type te zijn;*
 - o *behoudens geringe afwijkingen, op gelijke onderlinge afstand van elkaar te worden gesitueerd.*
- *De windmolens dienen qua kleur te harmoniëren met de omgeving.*
- *Gebouwen en bouwwerken (anders dan windmolens) dienen visueel ondergeschikt te blijven, hetgeen betekent dat ze zowel qua vormgeving, kleur als detaillering sober en onopvallend worden uitgevoerd.*
- *Daar waar het welstandsbeleid 'windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder' niet in voorziet dient te worden teruggevallen op het Welstandsbeleidsplan Noordoostpolder.*

KENNISNEMING VAN AANVULLENDE RELEVANTE BELEIDSSTUKKEN Met betrekking tot de voorliggende aanvraag heeft de commissie kennis genomen van de Nota Ruimte van de Ministeries VROM, LNV, VenW en EZ. In deze Nota Ruimte is een paragraaf opgenomen met betrekking tot de elektriciteitsvoorziening (Hoofdstuk 4.8.32 Elektriciteitsvoorziening). Onder 'Voorgenomen beleidskeuzen en -doelen' is de volgende tekst opgenomen.

'Langs nieuwe strakke dijken kunnen windturbines worden geplaatst, mits deze niet leiden tot een omheining. Ter bescherming van de open horizon is plaatsing in open water ongewenst; de windmolens dienen zo dicht mogelijk langs de dijken geplaatst te worden, voor zover op basis van technische en ecologische criteria mogelijk. Afhankelijk van de situatie kunnen de windturbines in enkele lijnopstelling of in meerdere lijnen geplaatst worden. Voor het IJsselmeergebied is ter behoud van de open horizon plaatsing bij de Houtribdijk (de dijk Enkhuizen-Lelystad) ongewenst. Om dezelfde reden én vanwege de externe werking van het Waddenzeebeleid is plaatsing bij de Afsluitdijk ongewenst.'

BEVINDINGEN Het rijksinpassingsplan gaat uit van een plaatsing van windmolens langs de kustlijn van de gemeente Noordoostpolder. In de welstandscriteria is dit vertaald naar de term 'windmolenlijnopstelling'. Dit begrip wordt in het welstandsbeleid niet nader gedefinieerd. Van een dergelijke lijnopstelling is sprake wanneer een lijn windmolens als zelfstandige eenheid/vorm (hoogte, type, ritme en kleur) herkenbaar is.

De plaatsing van de windmolens binnendijks, evenwijdig langs de Westermeerdijk, vormt een visuele eenheid door de situering (hart-op-hart-afstand), de hoogte, type windmolen en de toe te passen kleuren en materialen.

De windmolens worden voorzien van een lichtgrijze kleur, die harmonieert met de directe omgeving. Verder is de draairichting van de rotorbladen van de windmolens gelijk aan de overig te plaatsen windmolens die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan.

Het transformatorstation is qua vormgeving, afmeting en kleurstelling sober en onopvallend vormgegeven. Hierdoor harmonieert het transformatorstation met de omgeving. Hoewel in de voorliggende aanvraag twee locaties worden voorgesteld voldoen beide locaties aan het welstandsbeleid.

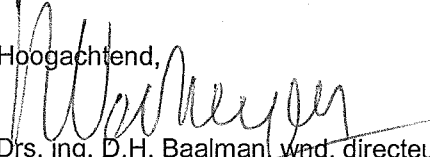
Het voorliggende plan met betrekking tot de windmolens parallel aan de Westermeerdijk, sluit aan op het geldende welstandsbeleid.

CONCLUSIE De commissie concludeert dat het ingediende plan niet in strijd is met redelijke eisen van welstand.

TOT SLOT De commissie merkt op dat de enorme omvang en impact van het windmolenpark het schaalniveau van de Noordoostpolder overstijgt. De drie invalshoeken techniek, ruimtelijke ordening en de ruimtelijke kwaliteit zijn hierbij belangrijk voor een goede ruimtelijke inpassing. Ruimtelijke kwaliteit wordt gewaardeerd op basis van de gebruikswaarde, de toekomstwaarde en de belevingswaarde. Tijdens de commissievergadering van 1 juli 2010 is nadrukkelijk de ruimtelijke inpassing van de windmolens toegelicht. Hierbij is aangegeven dat het voorliggende plan een bijzonder project moet worden, waarbij het windmolenpark na realisatie als excursieoord fungeert voor duurzame energie. De commissie heeft waardering voor deze ambitie. Echter, deze ambitie komt nog onvoldoende in het voorliggende plan tot uiting. Toch is die inpassing van belang voor de Noordoostpolder en zelfs op de schaal van het IJsselmeer met de omliggende gebieden. De omgevingsvisie Flevoland kent bijvoorbeeld ambities over vrije zichtruitmen, waaraan toetsing nog van belang kan zijn. Een omheining van de polder, zoals beschreven in de Nota ruimte van de Ministeries, dreigt hier.

Aangegeven is dat de economische levensduur van de windmolens ongeveer 15 jaar bedraagt. De technische levensduur is langer en bedraagt ongeveer 20 jaar. Het is de commissie nog onvoldoende duidelijk hoe met beheer en nazorg van de windmolens wordt omgegaan. Met nazorg wordt hier bedoeld het verwijderen van de windmolens na de technische en economische levensduur. De commissie adviseert in dit stadium van planontwikkeling hiervoor een plan op te stellen en hiervoor budget te reserveren. Dit zou ook kunnen gelden voor enkele molens binnen de geldende levensduur, waardoor mogelijk hiaten in de lijnopstelling kunnen ontstaan. Dit kan leiden tot een wanordelijk beeld.

Met een windmolenpark van deze schaal in relatie tot de Noordoostpolder en het IJsselmeergebied spreken we over een unieke nieuwe opzet voor Nederland, met een geheel nieuw geïntroduceerde schaal voor het Nederlandse landschap. Een dergelijke mogelijkheid verdient een zorgvuldige afweging. Dit is immers een unieke kans.

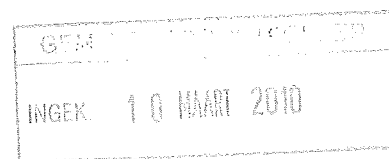
Hoogachtend,

Drs. ing. D.H. Baalman, wnd. directeur

Namens deze, mr. ing. H.G.A.M. Verheyen, teamleider

welstandscommissie

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Noordoostpolder
Afd. Bouw- en Woningtoezicht
Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

Zwolle, 8 maart 2010

BETREFT : plaatsen van 17 windturbines met transformatorstation

ADRES : Westermeerdijk (binnendijks) UW KENMERK : BR 2009-537
OPDRACHTGEVER : Windmolenproject Westermeerdijk Binnendijks ADVIESKOSTEN : 45.000,00
INLICHTINGEN : de heer ir. H.F.A. Dekkers ONS KENMERK : RB-528-2010 / PE

Geacht college,

Bovengenoemde aanvraag voor het plaatsen van 17 windturbines met transformatorstation is op 25 januari 2010 voor advies binnengekomen bij de welstandscommissie.

Het voorliggende plan betreft één van de vier bouwaanvragen die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan 'Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder'. Zes windmolens in dit windmolenpark bevinden zich in de buurgemeente Lemsterland. Deze aanvraag is in een eerder stadium behandeld. Bij de beoordeling van het voorliggende plan worden de overige afzonderlijke bouwaanvragen betrokken als onderdeel van het gehele windmolenpark. Het plan voor de realisatie van het gehele windmolenpark betreft het plaatsen van windmolens zowel op het land (binnendijks) als in het water (buitendijks).

- 19 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Noordermeerdijk. (inclusief zes windturbines in de gemeente Lemsterland).
- 49 windturbines buitendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk en de Noordermeerdijk.
- 17 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk.
- 8 windturbines binnendijks en twee transformatorstations langs de Zuidermeerdijk.

De windmolens die binnendijks worden geplaatst, zijn van een ander type dan de windmolens die buitendijks worden geplaatst. De windmolens binnendijks hebben een ashoogte van ongeveer 135 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 199 meter. De windmolens buitendijks hebben een ashoogte van ongeveer 90 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 149 meter. De hart-op-hart-afstanden tussen de windmolens buitendijks en binnendijks verschillen eveneens van elkaar. Het rijksinpassingsplan 'Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder' is het nieuwe ruimtelijke kader en maakt de plaatsing van deze windmolens mogelijk. Hierbij moet opgemerkt worden dat het rijksinpassingsplan nog niet vigerend is.

Het plan is tijdens de commissievergadering van donderdag 11 februari 2010 in de welstandscommissie besproken. De heren Lauter (projectdirecteur windpark) en 't Klooster (betrokken vanuit MER en bouwvergunning) hebben het project aan de commissie toegelicht.

Het hieronder beschreven welstandsadvies bestaat uit een beoordelingskader, bevindingen, kennisneming van aanvullende relevante beleidsstukken, een conclusie en aanbevelingen.

BEOORDELINGSKADER Voor het beoordelen van de voorliggende aanvraag is een specifiek welstandsbeleid geformuleerd voor het gehele gebied dat door de gemeenteraad van de gemeente Noordoostpolder is vastgesteld. Het welstandsplan geeft nadere voorwaarden aan binnen de ruimtelijk geaccepteerde context van het bestemmingsplan/rijksinpassingsplan. De welstandscommissie heeft het voorliggende plan beoordeeld op basis van het welstandsbeleid "windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder". Hiervoor zijn de volgende criteria/voorwaarden van belang.

- *De lijnopstellingen vormen een visuele eenheid.*
- *De lijnopstellingen dienen in een rechte lijn te worden gebouwd, evenwijdig aan de dijk.*
- *Hiaten in de lijnopstellingen worden niet toegestaan.*
- *De windmolens dienen drie wieken te hebben.*
- *De draairichting van de wieken dient voor het gehele park gelijk te zijn.*
- *De verhouding tussen de ashoogte en de rotordiameter bevindt zich tussen 1:0,8 en 1:1,3.*
- *Windmolens dienen in de lijn.*
 - o *allen eenzelfde hoogte te hebben;*
 - o *allen van hetzelfde type te zijn;*
 - o *behoudens geringe afwijkingen, op gelijke onderlinge afstand van elkaar te worden gesitueerd.*
- *De windmolens dienen qua kleur te harmoniëren met de omgeving.*
- *Gebouwen en bouwwerken (anders dan windmolens) dienen visueel ondergeschikt te blijven, hetgeen betekent dat ze zowel qua vormgeving, kleur als detaillering sober en onopvallend worden uitgevoerd.*
- *Daar waar het welstandsbeleid 'windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder' niet in voorziet dient te worden teruggevallen op het Welstandsbeleidsplan Noordoostpolder.*

KENNISNEMING VAN AANVULLENDE RELEVANTE BELEIDSSTUKKEN Met betrekking tot de voorliggende aanvraag heeft de commissie kennis genomen van de Nota Ruimte van de Ministeries VROM, LNV, VenW en EZ. In deze Nota ruimte is een paragraaf opgenomen met betrekking tot de elektriciteitsvoorziening (Hoofdstuk 4.8.32 Elektriciteitsvoorziening). Onder "Voorgenomen beleidskeuzen en –doelen" is de volgende tekst opgenomen.

'Langs nieuwe strakke dijken kunnen windturbines worden geplaatst, mits deze niet leiden tot een omheining. Ter bescherming van de open horizon is plaatsing in open water ongewenst; de windmolens dienen zo dicht mogelijk langs de dijken geplaatst te worden, voor zover op basis van technische en ecologische criteria mogelijk. Afhankelijk van de situatie kunnen de windturbines in enkele lijnopstelling of in meerdere lijnen geplaatst worden. Voor het IJsselmeergebied is ter behoud van de open horizon plaatsing bij de Houtribdijk (de dijk Enkhuizen-Lelystad) ongewenst. Om dezelfde reden én vanwege de externe werking van het Waddenzeebeleid is plaatsing bij de Afsluitdijk ongewenst.'

BEVINDINGEN Het rijksinpassingsplan gaat uit van een plaatsing van windmolens langs de kustlijn van de gemeente Noordoostpolder. In de welstandscriteria is dit vertaald naar de term "windmolenlijnopstelling". Dit begrip wordt in het welstandsbeleid niet nader gedefinieerd. Van een dergelijke lijnopstelling is sprake wanneer een lijn windmolens als zelfstandige eenheid/vorm (hoogte, type, ritme en kleur) herkenbaar is.

De voorliggende aanvraag betreft het plaatsen van windmolens en een transformatorstation, binnendijks, evenwijdig langs de Westerveerweg. Deze windmolens vormen een visuele eenheid door de situering (hart-op-hart-afstand), de hoogte, type windmolen en de toe te passen kleuren en materialen.

De windmolens worden voorzien van een lichtgrijze kleur, die harmonieert met de directe omgeving. Verder is de draairichting van de rotorbladen van de windmolens gelijk aan de overig te plaatsen windmolens die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan.

Het transformatorstation is qua vormgeving, afmeting en kleurstelling sober en onopvallend vormgegeven. Hierdoor harmonieert het transformatorstation met de omgeving. Hoewel in de voorliggende aanvraag twee locaties worden voorgesteld voldoen beide locaties aan het welstandsbeleid.

Het voorliggende plan met betrekking tot de windmolens parallel aan de Noordermeerdijk sluit aan op het geldende welstandsbeleid.

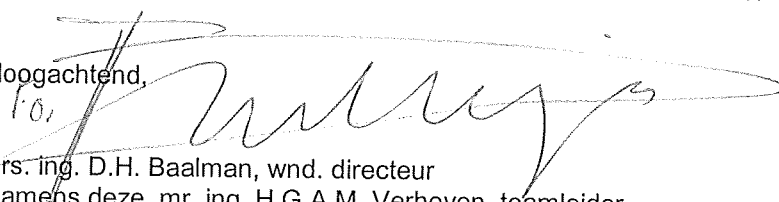
CONCLUSIE De commissie concludeert dat het ingediende plan niet in strijd is met redelijke eisen van welstand.

TOT SLOT De commissie merkt op dat de enorme omvang en impact van het windmolenpark het schaalniveau van de Noordoostpolder overstijgt. De drie invalshoeken techniek, ruimtelijke ordening en de ruimtelijke kwaliteit zijn hierbij belangrijk voor een goede ruimtelijke inpassing. Ruimtelijke kwaliteit wordt gewaardeerd op basis van de gebruikswaarde, de toekomstwaarde en de belevingswaarde. Tijdens de commissievergadering is nadrukkelijk de gebruikswaarde van de windmolens toegelicht. Hierbij is aangegeven dat het voorliggende plan een bijzonder project moet worden, waarbij het windmolenpark na realisatie als excursieoord fungeert voor duurzame energie. De commissie heeft waardering voor deze ambitie. Echter, deze ambitie komt nog onvoldoende in het voorliggende plan tot uiting. Daarbij is het voor de commissie nog onvoldoende duidelijk wat de landschappelijke motivatie is voor de situering van de windmolens op deze wijze. Dit is van wezenlijk belang voor de belevingswaarde van het landschap. Tijdens de commissievergadering werd duidelijk dat het aspect landschappelijke inpassing geen wezenlijk onderdeel is geweest voor de situering van de windmolens. Toch is die inpassing van belang voor de Noordoostpolder en zelfs op de schaal van het IJsselmeer met de omringende gebieden. De omgevingsvisie Flevoland kent bijvoorbeeld ambities over vrije zichtruimten, waaraan toetsing nog van belang kan zijn. Wellicht is hier een rol weggelegd voor de rijksadviseur landschap van het College van Rijksadviseurs. Ook kan dan inzichtelijk worden gemaakt wat de visuele invloed van de molens is op het aangezicht van Urk, Friesland en het IJsselmeer. Een omheining van de polder, zoals beschreven in de Nota ruimte van de Ministeries, dreigt hier. Wanneer de windmolens op een doordachte wijze in het landschap worden geplaatst, kan een fascinerend beeld ontstaan met het karakter van een landmark/kunstwerk voor de gemeente Noordoostpolder en zelfs op groter schaalniveau. Hierdoor krijgt de 'voorkantsituatie' vanaf het IJsselmeer meer betekenis.

Aangegeven is dat de economische levensduur van de windmolens ongeveer 15 jaar bedraagt. De technische levensduur is langer en bedraagt ongeveer 20 jaar. Het is de commissie nog onvoldoende duidelijk hoe met beheer en nazorg van de windmolens wordt omgegaan. Met nazorg wordt hier bedoeld het verwijderen van de windmolens na de technische en economische levensduur. De commissie adviseert in dit stadium van planontwikkeling hiervoor een plan op te stellen en hiervoor budget te reserveren. Dit zou ook kunnen gelden voor enkele molens binnen de geldende levensduur, waardoor mogelijk hiaten in de lijnopstelling kunnen ontstaan. Dit kan leiden tot een wanordelijk beeld.

Met een windmolenpark van deze schaal in relatie tot de Noordoostpolder en het IJsselmeergebied spreken we over een unieke nieuwe opzet voor Nederland, met een geheel nieuw geïntroduceerde schaal voor het Nederlandse landschap. Een dergelijke mogelijkheid verdient een zorgvuldige afweging. Dit is immers een unieke kans.

Hoogachtend,

Drs. ing. D.H. Baalman, wnd. directeur
Namens deze, mr. ing. H.G.A.M. Verheyen, teamleider

welstandscommissie

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Noordoostpolder
Afd. Bouw- en Woningtoezicht
Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

Zwolle, 2 juli 2010

BETREFT : plaatsen van 8 windturbines en 2 transformatorstations

ADRES : Zuidermeerdijk
OPDRACHTGEVER : Essent Wind Nederland BV
INLICHTINGEN : de heer ir. H.F.A. Dekkers

UW KENMERK : RB 20090538
ADVIESKOSTEN : 0,00
ONS KENMERK : RB-3822-2010 / CO

Geacht college,

Bovengenoemde aanvraag voor het plaatsen van 8 windturbines en 2 transformatorstations is op 21 juni 2010 voor advies binnengekomen bij de welstandscommissie. De commissie heeft al eerder advies uitgebracht over dit plan op 8 maart 2010.

Het voorliggende plan betreft één van de vier bouwaanvragen die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan 'Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder'. Zes windmolens in dit windmolenpark bevinden zich in de buurgemeente Lemsterland. Deze aanvraag is in een eerder stadium behandeld. Bij de beoordeling van het voorliggende plan worden de overige afzonderlijke bouwaanvragen betrokken als onderdeel van het gehele windmolenpark. Het plan voor de realisatie van het gehele windmolenpark betreft het plaatsen van windmolens zowel op het land (binnendijks) als in het water (buitendijks).

- 13 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Noordermeerdijk.
- 42 windturbines buitendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk en de Noordermeerdijk.
- 17 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk.
- 8 windturbines binnendijks en twee transformatorstations langs de Zuidermeerdijk.

De windmolens die binnendijks worden geplaatst zijn van een ander type dan de windmolens die buitendijks worden geplaatst. De windmolens binnendijks hebben een ashoogte van ongeveer 135 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 199 meter. De windmolens buitendijks hebben een ashoogte van ongeveer 90 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 149 meter. De hart-op-hart-afstanden tussen de windmolens buitendijks en binnendijks verschillen eveneens van elkaar. Het rijksinpassingsplan 'Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder' is het nieuwe ruimtelijke kader en maakt de plaatsing van deze windmolens mogelijk. Hierbij moet opgemerkt worden dat het rijksinpassingsplan nog niet vigerend is.

Het plan is tijdens de commissievergadering van donderdag 1 juli 2010 in de welstandscommissie besproken. De heren Arnoldy (projectleider gemeente Noordoostpolder) en Poppe (wethouder gemeente Noordoostpolder) zijn aanwezig. De heer Arnoldy heeft het project aan de commissie toegelicht.

Het hieronder beschreven welstandsadvies bestaat uit een beoordelingskader, bevindingen, kennisneming van aanvullende relevante beleidsstukken, een conclusie en aanbevelingen.

BEOORDELINGSKADER Voor het beoordelen van de voorliggende aanvraag is een specifiek welstandsbeleid geformuleerd voor het gehele gebied dat door de gemeenteraad van de gemeente Noordoostpolder is vastgesteld. Het welstandsplan geeft nadere voorwaarden aan binnen de ruimtelijk geaccepteerde context van het bestemmingsplan/rijksinpassingsplan. De welstandscommissie heeft het voorliggende plan beoordeeld op basis van het welstandsbeleid 'windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder'. Hiervoor zijn de volgende criteria/voorwaarden van belang.

- *De lijnopstellingen vormen een visuele eenheid.*
- *De lijnopstellingen dienen in een rechte lijn te worden gebouwd, evenwijdig aan de dijk.*
- *Hiaten in de lijnopstellingen worden niet toegestaan.*
- *De windmolens dienen drie wieken te hebben.*
- *De draairichting van de wieken dient voor het gehele park gelijk te zijn.*
- *De verhouding tussen de ashoogte en de rotordiameter bevindt zich tussen 1:0,8 en 1:1,3.*
- *Windmolens dienen in de lijn*
 - o *allen eenzelfde hoogte te hebben;*
 - o *allen van hetzelfde type te zijn;*
 - o *behoudens geringe afwijkingen, op gelijke onderlinge afstand van elkaar te worden gesitueerd.*
- *De windmolens dienen qua kleur te harmoniëren met de omgeving.*
- *Gebouwen en bouwwerken (anders dan windmolens) dienen visueel ondergeschikt te blijven, hetgeen betekent dat ze zowel qua vormgeving, kleur als detaillering sober en onopvallend worden uitgevoerd.*
- *Daar waar het welstandsbeleid 'windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder' niet in voorziet dient te worden teruggevallen op het Welstandsbeleidsplan Noordoostpolder.*

KENNISNEMING VAN AANVULLENDE RELEVANTE BELEIDSSTUKKEN Met betrekking tot de voorliggende aanvraag heeft de commissie kennis genomen van de Nota Ruimte van de Ministeries VROM, LNV, VenW en EZ. In deze Nota Ruimte is een paragraaf opgenomen met betrekking tot de elektriciteitsvoorziening (Hoofdstuk 4.8.32 Elektriciteitsvoorziening). Onder 'Voorgenomen beleidskeuzen en -doelen' is de volgende tekst opgenomen.

'Langs nieuwe strakke dijken kunnen windturbines worden geplaatst, mits deze niet leiden tot een omheining. Ter bescherming van de open horizon is plaatsing in open water ongewenst; de windmolens dienen zo dicht mogelijk langs de dijken geplaatst te worden, voor zover op basis van technische en ecologische criteria mogelijk. Afhankelijk van de situatie kunnen de windturbines in enkele lijnopstelling of in meerdere lijnen geplaatst worden. Voor het IJsselmeergebied is ter behoud van de open horizon plaatsing bij de Houtribdijk (de dijk Enkhuisen-Lelystad) ongewenst. Om dezelfde reden én vanwege de externe werking van het Waddenzeebeleid is plaatsing bij de Afsluitdijk ongewenst.'

BEVINDINGEN Het rijksinpassingsplan gaat uit van een plaatsing van windmolens langs de kustlijn van de gemeente Noordoostpolder. In de welstandscriteria is dit vertaald naar de term 'windmolenlijnopstelling'. Dit begrip wordt in het welstandsbeleid niet nader gedefinieerd. Van een dergelijke lijnopstelling is sprake wanneer een lijn windmolens als zelfstandige eenheid/vorm (hoogte, type, ritme en kleur) herkenbaar is.

De plaatsing van de windmolens binnendijs, evenwijdig langs de Zuidermeerdijk, vormt een visuele eenheid door de situering (hart-op-hart-afstand), de hoogte, type windmolen en de toe te passen kleuren en materialen.

De windmolens worden voorzien van een lichtgrijze kleur, die harmonieert met de directe omgeving. Verder is de draairichting van de rotorbladen van de windmolens gelijk aan de overig te plaatsen windmolens die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan.

Het transformatorstation is qua vormgeving, afmeting en kleurstelling sober en onopvallend vormgegeven. Hierdoor harmonieert het transformatorstation met de omgeving.

Het voorliggende plan met betrekking tot de windmolens parallel aan de Zuidermeerdijk, sluit aan op het geldende welstandsbeleid.

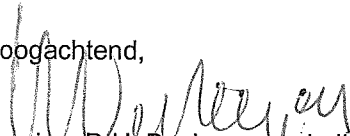
CONCLUSIE De commissie concludeert dat het ingediende plan niet in strijd is met redelijke eisen van welstand.

TOT SLOT De commissie merkt op dat de enorme omvang en impact van het windmolenpark het schaalniveau van de Noordoostpolder overstijgt. De drie invalshoeken techniek, ruimtelijke ordening en de ruimtelijke kwaliteit zijn hierbij belangrijk voor een goede ruimtelijke inpassing. Ruimtelijke kwaliteit wordt gewaardeerd op basis van de gebruikswaarde, de toekomstwaarde en de belevingswaarde. Tijdens de commissievergadering van 1 juli 2010 is nadrukkelijk de ruimtelijke inpassing van de windmolens toegelicht. Hierbij is aangegeven dat het voorliggende plan een bijzonder project moet worden, waarbij het windmolenpark na realisatie als excursieoord fungeert voor duurzame energie. De commissie heeft waardering voor deze ambitie. Echter, deze ambitie komt nog onvoldoende in het voorliggende plan tot uiting. Toch is die inpassing van belang voor de Noordoostpolder en zelfs op de schaal van het IJsselmeer met de omringende gebieden. De omgevingsvisie Flevoland kent bijvoorbeeld ambities over vrije zichtruiten, waaraan toetsing nog van belang kan zijn. Een omheining van de polder, zoals beschreven in de Nota ruimte van de Ministeries, dreigt hier.

Aangegeven is dat de economische levensduur van de windmolens ongeveer 15 jaar bedraagt. De technische levensduur is langer en bedraagt ongeveer 20 jaar. Het is de commissie nog onvoldoende duidelijk hoe met beheer en nazorg van de windmolens wordt omgegaan. Met nazorg wordt hier bedoeld het verwijderen van de windmolens na de technische en economische levensduur. De commissie adviseert in dit stadium van planontwikkeling hiervoor een plan op te stellen en hiervoor budget te reserveren. Dit zou ook kunnen gelden voor enkele molens binnen de geldende levensduur, waardoor mogelijk hiaten in de lijnopstelling kunnen ontstaan. Dit kan leiden tot een wanordelijk beeld.

Met een windmolenpark van deze schaal in relatie tot de Noordoostpolder en het IJsselmeergebied spreken we over een unieke nieuwe opzet voor Nederland, met een geheel nieuw geïntroduceerde schaal voor het Nederlandse landschap. Een dergelijke mogelijkheid verdient een zorgvuldige afweging. Dit is immers een unieke kans.

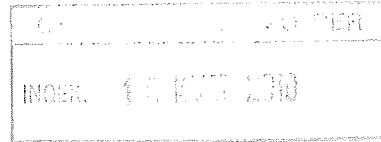
Hoogachtend,

Drs. ing. D.H. Baalman, wnd. directeur
Namens deze, mr. ing. H.G.A.M. Verheyen, teamleider

welstandscommissie

College van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Noordoostpolder
Afd. Bouw- en Woningtoezicht
Postbus 155
8300 AD EMMELOORD

Zwolle, 8 maart 2010

BETREFT : plaatsen van 8 windturbines met 2 transformatorstations

ADRES : Zuidermeerdijk
OPDRACHTGEVER : Essent Wind Nederland BV
INLICHTINGEN : de heer ir. H.F.A. Dekkers

UW KENMERK : BR 2009-538
ADVIESKOSTEN : 0,00
ONS KENMERK : RB-527-2010 / PE

Geacht college,

Bovengenoemde aanvraag voor het plaatsen van 8 windturbines met 2 transformatorstations is op 25 januari 2010 voor advies binnengekomen bij de welstandscommissie.

Het voorliggende plan betreft één van de vier bouwaanvragen die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan "Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder". Zes windmolens in dit windmolenpark bevinden zich in de buurgemeente Lemsterland. Deze aanvraag is in een eerder stadium behandeld. Bij de beoordeling van het voorliggende plan worden de overige afzonderlijke bouwaanvragen betrokken als onderdeel van het gehele windmolenpark. Het plan voor de realisatie van het gehele windmolenpark betreft het plaatsen van windmolens zowel op het land (binnendijks) als in het water (buitendijks).

- 19 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Noordermeerdijk (inclusief zes windturbines in de gemeente Lemsterland).
- 49 windturbines buitendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk en de Noordermeerdijk.
- 17 windturbines binnendijks en een transformatorstation langs de Westermeerdijk.
- 8 windturbines binnendijks en twee transformatorstations langs de Zuidermeerdijk.

De windmolens die binnendijks worden geplaatst zijn van een ander type dan de windmolens die buitendijks worden geplaatst. De windmolens binnendijks hebben een ashoogte van ongeveer 135 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 199 meter. De windmolens buitendijks hebben een ashoogte van ongeveer 90 meter met een maximale hoogte, inclusief wiek, van ongeveer 149 meter. De hart-op-hart-afstanden tussen de windmolens buitendijks en binnendijks verschillen eveneens van elkaar. Het rijksinpassingsplan "Windenergie langs de dijken van de Noordoostpolder" is het nieuwe ruimtelijke kader en maakt de plaatsing van deze windmolens mogelijk. Hierbij moet opgemerkt worden dat het rijksinpassingsplan nog niet vigerend is.

Het plan is tijdens de commissievergadering van donderdag 11 februari 2010 in de welstandscommissie besproken. De heren Lauter (projectdirecteur windpark) en 't Klooster (betrokken vanuit MER en bouwvergunning) hebben het project aan de commissie toegelicht.

Het hieronder beschreven welstandsadvies bestaat uit een beoordelingskader, bevindingen, kennisneming van aanvullende relevante beleidsstukken, een conclusie en aanbevelingen.

BEOORDELINGSKADER Voor het beoordelen van de voorliggende aanvraag is een specifiek welstandsbeleid geformuleerd voor het gehele gebied dat door de gemeenteraad van de gemeente Noordoostpolder is vastgesteld. Het welstandsplan geeft nadere voorwaarden aan binnen de ruimtelijk geaccepteerde context van het bestemmingsplan/rijksinpassingsplan. De welstandscommissie heeft het voorliggende plan beoordeeld op basis van het welstandsbeleid "windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder". Hiervoor zijn de volgende criteria/voorwaarden van belang.

- *De lijnopstellingen vormen een visuele eenheid.*
- *De lijnopstellingen dienen in een rechte lijn te worden gebouwd, evenwijdig aan de dijk.*
- *Hiaten in de lijnopstellingen worden niet toegestaan.*
- *De windmolens dienen drie wieken te hebben.*
- *De draairichting van de wieken dient voor het gehele park gelijk te zijn.*
- *De verhouding tussen de ashoogte en de rotordiameter bevindt zich tussen 1:0,8 en 1:1,3.*
- *Windmolens dienen in de lijn.*
 - o *allen eenzelfde hoogte te hebben;*
 - o *allen van hetzelfde type te zijn;*
 - o *behoudens geringe afwijkingen, op gelijke onderlinge afstand van elkaar te worden gesitueerd.*
- *De windmolens dienen qua kleur te harmoniëren met de omgeving.*
- *Gebouwen en bouwwerken (anders dan windmolens) dienen visueel ondergeschikt te blijven, hetgeen betekent dat ze zowel qua vormgeving, kleur als detaillering sober en onopvallend worden uitgevoerd.*
- *Daar waar het welstandsbeleid "windmolenlijnopstellingen Noordoostpolder" niet in voorziet dient te worden teruggevallen op het Welstandsbeleidsplan Noordoostpolder.*

KENNISNEMING VAN AANVULLENDE RELEVANTE BELEIDSSTUKKEN Met betrekking tot de voorliggende aanvraag heeft de commissie kennis genomen met de Nota Ruimte van de Ministeries VROM, LNV, VenW en EZ. In deze Nota ruimte is een paragraaf opgenomen met betrekking tot de elektriciteitsvoorziening (Hoofdstuk 4.8.32 Elektriciteitsvoorziening). Onder "Voorgenomen beleidskeuzen en –doelen" is de volgende tekst opgenomen.

'Langs nieuwe strakke dijken kunnen windturbines worden geplaatst, mits deze niet leiden tot een omheining. Ter bescherming van de open horizon is plaatsing in open water ongewenst; de windmolens dienen zo dicht mogelijk langs de dijken geplaatst te worden, voor zover op basis van technische en ecologische criteria mogelijk. Afhankelijk van de situatie kunnen de windturbines in enkele lijnopstelling of in meerdere lijnen geplaatst worden. Voor het IJsselmeergebied is ter behoud van de open horizon plaatsing bij de Houtribdijk (de dijk Enkhuizen-Lelystad) ongewenst. Om dezelfde reden én vanwege de externe werking van het Waddenzeebeleid is plaatsing bij de Afsluitdijk ongewenst.'

BEVINDINGEN Het rijksinpassingsplan gaat uit van een plaatsing van windmolens langs de kustlijn van de gemeente Noordoostpolder. In de welstandscriteria is dit vertaald naar de term "windmolenlijnopstelling". Dit begrip wordt in het welstandsbeleid niet nader gedefinieerd. Van een dergelijke lijnopstelling is sprake wanneer een lijn windmolens als zelfstandige eenheid/vorm (hoogte, type, ritme en kleur) herkenbaar is.

De windmolens, binnendijks, evenwijdig aan de Zuidermeerdijk vormen een visuele eenheid door de situering (hart-op-hart-afstand), de hoogte, type windmolen en de toe te passen kleuren en materialen.

De windmolens worden voorzien van een lichtgrijze kleur, die harmonieert met de directe omgeving. Verder is de draairichting van de rotorbladen van de windmolens gelijk aan de overig te plaatsen windmolens die onderdeel uitmaken van het rijksinpassingsplan.

Het transformatorstation is qua vormgeving, afmeting en kleurstelling sober en onopvallend vormgegeven. Hierdoor harmonieert het transformatorstation met de omgeving. Hoewel in de voorliggende aanvraag twee locaties worden voorgesteld voldoen beide locaties aan het welstandsbeleid.

Het voorliggende plan met betrekking tot de windmolens parallel aan de Noordermeerdijk sluit aan op het geldende welstandsbeleid.

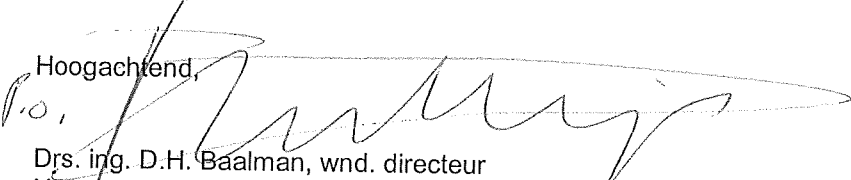
CONCLUSIE De commissie concludeert dat het ingediende plan niet in strijd is met redelijke eisen van welstand.

TOT SLOT De commissie merkt op dat de enorme omvang en impact van het windmolenpark het schaalniveau van de Noordoostpolder overstijgt. De drie invalshoeken techniek, ruimtelijke ordening en de ruimtelijke kwaliteit zijn hierbij belangrijk voor een goede ruimtelijke inpassing. Ruimtelijke kwaliteit wordt gewaardeerd op basis van de gebruikswaarde, de toekomstwaarde en de belevingswaarde. Tijdens de commissievergadering is nadrukkelijk de gebruikswaarde van de windmolens toegelicht. Hierbij is aangegeven dat het voorliggende plan een bijzonder project moet worden, waarbij het windmolenpark na realisatie als excursieoord fungeert voor duurzame energie. De commissie heeft waardering voor deze ambitie. Echter, deze ambitie komt nog onvoldoende in het voorliggende plan tot uiting. Daarbij is het voor de commissie nog onvoldoende duidelijk wat de landschappelijke motivatie is voor de situering van de windmolens op deze wijze. Dit is van wezenlijk belang voor de belevingswaarde van het landschap. Tijdens de commissievergadering werd duidelijk dat het aspect landschappelijke inpassing geen wezenlijk onderdeel is geweest voor de situering van de windmolens. Toch is die inpassing van belang voor de Noordoostpolder en zelfs op de schaal van het IJsselmeer met de omringende gebieden. De omgevingsvisie Flevoland kent bijvoorbeeld ambities over vrije zichtruiten, waaraan toetsing nog van belang kan zijn. Wellicht is hier een rol weggelegd voor de rijksadviseur landschap van het College van Rijksadviseurs. Ook kan dan inzichtelijk worden gemaakt wat de visuele invloed van de molens is op het aangezicht van Urk, Friesland en het IJsselmeer. Een omheining van de polder, zoals beschreven in de Nota ruimte van de Ministeries, dreigt hier. Wanneer de windmolens op een doordachte wijze in het landschap worden geplaatst, kan een fascinerend beeld ontstaan met het karakter van een landmark/kunstwerk voor de gemeente Noordoostpolder en zelfs op groter schaalniveau. Hierdoor krijgt de 'voorkantsituatie' vanaf het IJsselmeer meer betekenis.

Aangegeven is dat de economische levensduur van de windmolens ongeveer 15 jaar bedraagt. De technische levensduur is langer en bedraagt ongeveer 20 jaar. Het is de commissie nog onvoldoende duidelijk hoe met beheer en nazorg van de windmolens wordt omgegaan. Met nazorg wordt hier bedoeld het verwijderen van de windmolens na de technische en economische levensduur. De commissie adviseert in dit stadium van planontwikkeling hiervoor een plan op te stellen en hiervoor budget te reserveren. Dit zou ook kunnen gelden voor enkele molens binnen de geldende levensduur, waardoor mogelijk hiaten in de lijnopstelling kunnen ontstaan. Dit kan leiden tot een wanordelijk beeld.

Met een windmolenpark van deze schaal in relatie tot de Noordoostpolder en het IJsselmeergebied spreken we over een unieke nieuwe opzet voor Nederland, met een geheel nieuw geïntroduceerde schaal voor het Nederlandse landschap. Een dergelijke mogelijkheid verdient een zorgvuldige afweging. Dit is immers een unieke kans.

Hoogachtend,

Drs. ing. D.H. Baalman, wnd. directeur
Namens deze, mr. ing. H.G.A.M. Verheyen, teamleider